

**Notatka informacyjna
o sytuacji gospodarczej Austrii i polsko-austriackiej współpracy gospodarczej**

Podstawowe informacje

Powierzchnia	83,9 tys. km ²
liczba krajów związkowych (landów)	9
ludność	8,859 mln (1.01.2019)
głowa państwa (prezydent):	Alexander Van der Bellen, od 26.01.2017
premier (kanceler):	Sebastian Kurz, od 7.01.2020
minister transportu, innowacji i technologii	Leonore Gewessler, od 1.07.2020
minister ds. cyfryzacji i gospodarki	Margarete Schramböck, od 7.01.2020
minister zrównoważonego rozwoju i turystyki	Elisabeth Köstinger, od 7.01.2020
minister spraw europejskich, integracji i spraw zagranicznych	Alexander Schallenberg, od 30.05.2019
przynależność do Unii Europejskiej	od stycznia 1995
najbliższe wybory parlamentarne	wrzesień 2023
Ambasador Austrii w Polsce	Dr Werner Althofer, od 7.11.2017
Ambasador Polski w Austrii	Jolanta Róża Kozłowska, od 28.08.2017

Wybrane wskaźniki makroekonomiczne

Wyszczególnienie	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022*
PKB na 1 mieszkańca (w tys. €)	38,2	39,0	39,9	40,4	42,0	43,6	44,9	42,5	44,5	46,5
PKB nominalnie (w mld €)	323,9	333,1	344,3	357,3	370,3	385,7	397,58	373,41	396,22	416,93
PKB (dynamika w %)	0,0	0,7	1,1	2,0	2,6	2,4	1,6	-7,4	2,0	5,1
Deficyt budżetowy(-)/nadwyżka (% PKB)	-2,0	-2,7	-1,0	-1,5	-0,7	0,2	0,7	-9,6	-6,4	-
Dług publiczny (% PKB)	81,3	84,0	84,8	82,9	78,3	74,0	69,9	84,2	85,2	-
Inflacja (HICP w %)	2,1	1,5	0,8	1,0	2,2	2,1	1,5	1,4	1,7	1,7
Bezrobocie (w %)	5,4	5,6	5,7	6,0	5,5	4,9	4,5	5,4	5,1	-
Inwestycje zagraniczne w Austrii (w mld €)	212,8	225,0	224,4	190,4	206,3	214,9	173,4	-	-	-
Inwestycje Austrii za granicą (w mld €)	254,3	267,9	267,3	236,1	240,0	244,8	197,6	-	-	-
Eksport towarów (w mld €)	123,7	126,1	129,2	131,5	140,6	151,6	154,9	-	-	-

Import towarów (w mld €)	124,9	125,2	126,9	128,9	139,1	147,9	150,7	-	-	-
Bilans handlowy (towary i usługi w mld €)	9,1	10,9	12,9	13,7	12,2	14,4	14,2	-	-	-

Źródła: Statistik Austria, EUROSTAT, Statista, European Economy Forecast, * dane prognozowane

1. Informacje ogólne – sytuacja polityczna

Austria jest neutralnym krajem federalnym, składającym się z dziewięciu krajów związkowych o dużych uprawnieniach. Władza ustawodawcza sprawowana jest przez dwuizbowe Zgromadzenie Federalne, w skład którego wchodzi Rada Narodowa i Rada Federalna (odpowiednik naszego Senatu). Po wyborach parlamentarnych w październiku 2017 r. po dwóch miesiącach negocjacji, ugrupowania prawicowe Austriacka Partia Ludowa (ÖVP) oraz Wolnościowa Partia Austrii (FPÖ) uformowały koalicję i stworzyły rząd. Nowo zaprzysiężonym kanderzem Austrii został 31-letni Sebastian Kurz, stając się najmłodszą osobą na stanowisku szefa rządu w Europie. Osiem ministerstw przypadło ÖVP, zaś sześć FPÖ. Wicekanderzem został przywódca FPÖ Heinz-Christian Strache. Prawicowa koalicja zapowiedziała prowadzenie polityki proeuropejskiej.

29 września 2019 r. odbyły się przedterminowe wybory parlamentarne, w wyniku których misję utworzenia rządu powierzono ponownie Sebastianowi Kurzowi.

Najsilniejszą partią była ponownie ÖVP z byłym kanclerzem Kurzem na czele z 37,5% (plus 6,0 punktów procentowych w porównaniu z wyborami w 2017 r.). Na drugim miejscu znalazła się SPÖ z 21,2% (minus 5,7 punktów procentowych), co było najgorszym historycznie wynikiem w wyborach parlamentarnych. FPÖ stracił prawie dziesięć punktów procentowych, uzyskując 16,2%. Zieloni wrócili do parlamentu z najlepszym wynikiem parlamentarnym w historii z 13,9%. Partia liberalna NEOS osiągnęła również najwyższy w historii poziom 8,1%. Frekwencja spadła do 75,6%, co stanowi drugą najniższą wartość w drugiej republice. Trwają negocjacje nad utworzeniem nowego gabinetu.

2. Sytuacja gospodarcza

Austria jest jednym z najwyżej rozwiniętych gospodarczo państw Unii Europejskiej, silnie uzależnionym od eksportu i współpracy międzynarodowej. Jej PKB per capita w 2020 r. wg parytetu siły nabywczej PPS, zgodnie z szacunkami MFW (październik 2020) wynosił ok 120% średniej UE tj. 52,1 tys. USD. Znaczny wpływ na osiągnięcie ekonomicznej, społecznej i politycznej stabilizacji ma konsekwentnie prowadzona polityka partnerstwa społecznego oraz współpracy z krajami Europy Środkowej i Wschodniej. Partnerstwo gospodarcze i społeczne opiera się na harmonijnej współpracy organizacji pracodawców i pracobiorców oraz rządu, z udziałem Federalnej Izby Gospodarczej, Konferencji Prezydentów Izb Rolniczych oraz Izby Pracownic i Federacji Związków Zawodowych. Pracownicy najemni są obowiązkowo członkami Federalnej Izby Pracowniczej. Członkostwo przedsiębiorstw w regionalnych Izbach Gospodarczych jest obowiązkowe.

Gospodarka Austrii silnie skorzystała z członkostwa w UE i z efektów jej rozszerzenia, stając się regionalnym centrum usług finansowych, inwestycyjnych i budowlanych dla Europy Środkowo-Wschodniej. Jej wzrost gospodarczy przez wiele lat należał do najwyższych w UE. W okresie kryzysu gospodarczego w 2008 poziom PKB obniżył się, ale dość szybko odnotowano ponownie wzrost gospodarczy. Trudna sytuacja strefy Euro i niższa dynamika wzrostu Niemiec nie sprzyjały gospodarce austriackiej w latach 2013-2016 r. Eksport pozostawał tradycyjnie głównym motorem koniunktury. Kryzys ekonomiczno-finansowy osłabił przejściowo jego dynamikę, w ostatnich latach obroty zagraniczne ponownie rosły, jednakże przy ujemnym bilansie obrotu towarowego równoważonym przez napływ inwestycji zagranicznych i dochodami z turystyki oraz usług finansowych. Co trzecie miejsce pracy w gospodarce narodowej uzależnione jest od produkcji towarów lub usług przeznaczonych na rynki zagraniczne. Udział Austrii w handlu światowym, na przestrzeni ostatnich lat, wynosi ok. 1%.

Pandemia COVID-19 miała silny wpływ na austriacką gospodarkę. Na skutek lockdownu zarejestrowane bezrobocie znacznie wzrosło w marcu i kwietniu. Pomimo częściowego spadku od tego czasu nadal pozostaje na wysokim poziomie. Dodatkowo, kryzys ma negatywny wpływ na ceny dóbr i usług przemysłowych ze względu na stłumiony popyt. Rząd podjął zdecydowane kroki w celu stabilizacji gospodarki i utrzymania jej potencjału produkcyjnego. W czerwcu ogłoszono nowy pakiet stymulacyjny o wartości 19 EUR mld euro (4,7 % nominalnego PKB w 2019 roku). Wraz z łagodzeniem środków ustanowionych w celu powstrzymania pandemii COVID-19, Austria odnotowała w trzecim kwartale ożywienie, szczególnie w konsumpcji prywatnej gospodarstw domowych (wzrost popytu), sektorze usług (wzrost wartości dodanej) oraz produkcji przemysłowej. Ponowny skok liczby zakażeń COVID-19 w czwartym kwartale zakończył tendencję wzrostową wskaźników makroekonomicznych rosnących do października 2020, przede wszystkim na skutego wprowadzonego w listopadzie kolejnego restrykcyjnego lockdownu. **Austria skończyła rok 2020 ze spadkiem PKB o 7,2%**. (WIFO-Österreichisches Institut für Wirtschaftsforschung, grudzień 2020)

Według rankingu Banku Światowego państw, w których najłatwiej jest prowadzić działalność biznesową Doing Business 2020, Austria zajmuje 27. pozycję. Według rankingu Światowego Forum Gospodarczego WEF Global Competitiveness Report 2019 (Industry 4.0 Edition) Austria jest notowana na 21. pozycji. Według rankingu innowacyjności Global Innovation Index 2020 Austria jest notowana na 19. pozycji.

Austria posiada wysoką ocenę agencji ratingowych: Moody's – Aa1, S&P – AA+, Fitch – AA+.

Główni partnerzy eksportowi Austrii (dane za rok 2020 wg. Statistik Austria) to: Niemcy (39,91 mld EUR; **30,4%**; -4,8% r/r), USA (8,3 mld EUR; **6,4%**; -10,1%), Włochy (8,1 mld EUR, **6,2%**; -9,9% r/r), Szwajcaria (7 mld EUR; **5,4%**; +3,1% r/r), Francja (5,8 mld EUR; **4,5%**; -9,1% r/r), Węgry (4,57 mld EUR; **3,5%**; -12,6% r/r), Czechy (4,57 mld EUR; **3,5%**; -9,2% r/r), **Polska (3,7 mld EUR; 2,8%; +3,4% r/r)**, Wielka Brytania (3,66 mld EUR; **2,8%**; -16,7% r/r), Chiny (3,6 mld EUR; **2,7%**; +2,2% r/r). %).

Wartość towarów wyeksportowanych do krajów UE odnotowała spadek o -7,0% w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku, wynosząc 88,63 mld EUR (67,75% całości eksportu). W handlu zagranicznym z krajami trzecimi odnotowano uszczuplenie eksportu do 42,19 mld EUR (-10,4% r/r). Całkowita wartość eksportu w okresie od stycznia do listopada 2020 r. wyniosła 130,82 mld EUR.

Główni partnerzy importowi Austrii (dane za rok 2020 wg. Statistik Austria) to: Niemcy (46,45 mld EUR; **35%**; -9,7% r/r), Chiny (9,27 mld EUR; **7%**, +2,2% r/r), Włochy (8,34 mld EUR; **6,3%**; -12,5% r/r), Szwajcaria (7,15 mld EUR; **5,4%**; +26,3% r/r); Czechy (5,43 mld EUR; **4,1%**; -11,7% r/r), USA (4,7 mld EUR; **3,6%**, -27,8 % r/r); **Polska (4,7 mld EUR; 3,5%, -11,4% r/r)**; Niemcy (3,7 mld EUR; **2,8%**; -8,1% r/r), Węgry (3,57 mld EUR; **2,7%**; -13,9% r/r), Francja (3,44 mld EUR; **2,6%**; -14,9 r/r).

Austria zaimportowała z krajów członkowskich Unii Europejskiej towary o wartości 90,51 mld EUR (68,33% całości; -9,5% r/r). W handlu zagranicznym z krajami trzecimi odnotowano spadek importu o -9,7% do 41,94 mld EUR. Całkowita wartość importu w okresie od stycznia do listopada 2020 r. wyniosła 132,46 mld EUR.

Deficyt handlowy: z Unią Europejską wyniósł 1,88 mld EUR, co oznacza ogromną zmianę: 4,64 mld EUR w okresie styczeń-listopad 2019 r. Bilans handlowy z państwami trzecimi wyniósł 0,25 mld EUR. [Statistik Austria, luty 2021]

3. Polityka gospodarcza

Austria, podobnie jak Niemcy i kraje skandynawskie, popiera wzmocnienie zarządzania gospodarczego w UE i dyscypliny budżetowej, w tym wprowadzenie unii fiskalnej oraz bankowej krajów strefy Euro prowadzącej do jednolitego nadzoru banków. Jest przeciwna szybkiemu wprowadzeniu euroobligacji oraz ingerencji UE w sprawy należące do narodowego systemu gospodarki socjalnej. Austria oczekuje przyspieszenia działań na rzecz rozbudowy europejskiej infrastruktury energetycznej dla zapewnienia dywersyfikacji dostaw surowców oraz modernizacji sieci energetycznej. Równocześnie popiera jednak budowę gazociągu Gazpromu Nord Stream 2, mając ambicję stania się centrum dystrybucji gazu dla Europy Środkowo-Wschodniej. Stanowczo sprzeciwia się energetyce atomowej. Generalnie popiera obecną strukturę Wspólnej Polityki Rolnej i utrzymanie dopłat bezpośrednich, jest jednakże zwolennikiem większego skupienia środków finansowych na promocji produkcji ekologicznej, zabiega o ograniczanie spekulacji na rynkach rolnych.

4. Ramy prawno-traktatowe współpracy gospodarczej

Polsko-austriackie stosunki gospodarcze regulują postanowienia dorobku prawnego Unii Europejskiej na podstawie podpisanego 16 kwietnia 2003 r. w Atenach i obowiązującego od 1 maja 2004 roku Traktatu dotyczącego przystąpienia Polski i 9 innych krajów do Unii Europejskiej ([Dz.U. 2004 nr 90 poz. 864](#)). Ponadto w relacjach dwustronnych zostały zawarte umowy o charakterze gospodarczym.

Poza tym, szereg kwestii związanych ze współpracą gospodarczą regulują bilateralne umowy międzyrządowe, uzupełniające postanowienia Traktatu Europejskiego. Są to między innymi:

- Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Austrii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i od majątku, podpisana w Wiedniu 13 stycznia 2004 r. (weszła w życie 1 kwietnia 2005r.), zmieniona na mocy Protokołu między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Austrii podpisanego w Warszawie dnia 4 lutego 2008 r. (obowiązuje od 17 lipca 2008 r.).
- Umowa między Rządem RP i Austriackim Rządem Związkowym o współpracy gospodarczej, technicznej i technologicznej z 27 października 1995 r. (weszła w życie 1 sierpnia 1996 r., wygaśa w lutym 2021 r.)

5. Wymiana handlowa z Polską

Wymiana towarowa z Austrią (w mln euro)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika 2019=100%
Eksport	2 813,9	3 168,7	3 277,1	3 947,3	4 345,0	5 058,2	4741,6	94%
Import	3 016,1	3 149,6	3 041,6	3 473,5	3 824,3	3 912,9	3727,3	95%
Obroty	5 830,0	6 318,3	6 318,7	7 420,8	8 170,2	8 971,1	8468,9	94%
Saldo	-202,2	35,1	235,5	473,8	521,6	1 145,3	1014,3	

źródło: GUS

Udział Austrii w globalnych obrotach towarowych Polski w 2020 r. wynosił 1,8%. Zajmuje ona 15. miejsce w polskim w eksporcie z udziałem 2,0% w eksporcie Polski ogółem i 17. miejsce w imporcie z udziałem 1,7%. W zakresie wymiany handlowej Polska stała się dla Austrii ósmym z kolei

najważniejszym partnerem eksportowym (3,72 mld euro w 2020 r.) i siódmym partnerem importowym (4,74 mld euro w 2020 r.). Wartość handlu dwustronnego wyniosła w 2020 r. niemal 8,5 mld euro.

W strukturze towarowej naszego eksportu do Austrii dominują wyroby przemysłu elektromaszynowego (36,4% eksportu), wyroby przemysłu chemicznego (12,1%), wyroby metalurgiczne (11,8%), artykuły rolno-spożywcze (10,3%), produkty mineralne (5,3%) oraz wyroby różne w tym meble i art. wyposażenia wnętrz (9,9%). Z Austrii sprowadzamy głównie wyroby przemysłu elektromaszynowego (31,9%), przemysłu chemicznego (20,6%) i wyroby metalurgiczne (20,2%). [2020 r.]

Dwustronny handel usługami również cechuje bardzo silny rozwój - ostatnio notowany wzrost w imporcie usług wyniósł +14,1% (1,74 mld euro w 2019 r.), a w eksporcie +6,7% (1,15 mld euro w 2019 r.).

Wzrost dostaw z Polski związany jest z rosnącym zapotrzebowaniem przedsiębiorstw austriackich produkujących na eksport do Niemiec i na rynki wschodzące.

Istotnym elementem kontaktów dwustronnych jest współpraca regionalna oraz kontakty między izbami gospodarczymi. Polskę odwiedzają regularnie misje gospodarcze krajów związkowych Dolna i Górna Austria oraz Styria i Wiedeń. Współpraca regionalna rozwija się zwłaszcza ze Śląskiem, Małopolską i Mazowszem.

6. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

W Polsce zarejestrowano 859 firmy z udziałem kapitału austriackiego, w tym 342 zatrudniające powyżej 9 pracowników i 136 z kapitałem powyżej 1 mln USD. Zatrudniają łącznie ponad 38 tys. pracowników. Kapitał austriackich udziałowców wyniósł w 2019 r. 6 599,9 mln PLN, co stanowiło 3,2% zagranicznego kapitału ogółem (GUS, dane opublikowane 14.01.21r.). Wg. źródeł austriackich inwestycje te warte są 6,2 mld EUR i wygenerowały 50 tys. miejsc pracy. Skumulowana wartość inwestycji bezpośrednich Austrii w Polsce na koniec 2019 r. wg NBP wyniosła 8 286,8 mln EUR, koncentrując się na sektorze nieruchomości, budownictwie, materiałach budowlanych i bankowości. Stanowiło to ok 4,0% ogółu zagranicznych inwestycji bezpośrednich w Polsce i dawało Austrii 6. miejsce wśród zagranicznych inwestorów.

Do największych inwestorów należą: CA IMMO, Warimpex Finanz- und Beteiligungs AG (nieruchomości), spółki budowlane Strabag SE (Strabag Sp. z o.o.), Leier Holding GmbH (Leier Polska S.A.); Wienerberger AG (Wienerberger Ceramika Budowlana Sp. z o.o.), PORR AG (PORR S.A.); Raiffeisen Bank International AG (Raiffeisen Polbank, bankowość) oraz towarzystwa ubezpieczeniowe: Uniq, Generali, Wienerstädtische.

Polskie inwestycje w Austrii (łącznie z inwestycjami kapitałowymi) na koniec 2019 roku wyniosły wg NBP 294,3 mln Euro (18 miejsce, 1,4% udziału w polskich inwestycjach za granicą ogółem). Polscy inwestorzy obecni na rynku austriackim to m.in. firmy Fakro (okna), Comarch (usługi IT) oraz CCC (obuwie), a także w usługach i na rynku kapitałowym.

7. Dostęp do rynku

W negocjacjach akcesyjnych Polski z UE Austria uzyskała prawo stosowania do 2011 roku czasowych ograniczeń w dostępie do rynku pracy i usług. Ograniczenia w dostępie do rynku pracy obejmowały także niektóre usługi świadczone przez oddelegowanych pracowników z Polski, m. innymi ogrodnictwo, cięcie, rzeźbienie i wykańczanie kamienia, montaż elementów z metalu i części tych elementów, usługi budowlane, ochroniarskie, opiekę w domu nad chorymi, prace o charakterze socjalnym. Z dniem 1 maja 2011r. skończył się okres przejściowy, ograniczenia swobody świadczenia usług we wszystkich branżach zostały usunięte. Dotychczasowe doświadczenia z funkcjonowania nowych regulacji nie potwierdziły obaw strony austriackiej o nadmierną migrację z Polski.

8. Działania na rzecz rozwoju dwustronnej współpracy gospodarczej.

W lutym 2016 r. Wicepremier M. Morawiecki spotkał się z Przewodniczącym Stowarzyszenia Przemysłowców Austrii w sprawie współpracy z firmami austriackimi w obszarze innowacji i nowoczesnych technologii.

W ostatnich latach dwukrotnie odbyły się w Warszawie spotkania polskich i austriackich przedsiębiorców poświęcone partnerstwu publiczno-prywatnemu i wykorzystaniu doświadczeń austriackich w tym obszarze.

We wrześniu 2016 r. Wicepremier M. Morawiecki uczestniczył w otwarciu Dni Przemysłu Austrii w Wiedniu i spotkał się z Wicekanclerzem Austrii R. Mitterlehnerem.

W dn. 9 marca 2018 r. odbyło się spotkanie przedsiębiorców z Polskiej Grupy Motoryzacyjnej z przedstawicielami klastra motoryzacyjnego AC Styria z udziałem Minister J. Emilewicz, Wicemarszałek Senatu Marii Koc i Ambasadora Wernera Almhofera. Spotkanie dotyczyło możliwości współpracy w dziedzinie elektromobilności.

We wrześniu 2020 r. premier J. Emilewicz wzięła udział w Firtst WELT Summit: Digital Leadership

Conference w Wiedniu, w czasie którego liderzy świata biznesu i polityki rozmawiali nt. wyzwań ekonomicznych i społecznych spowodowanych pandemią COVID-19.

9. Potencjalne dziedziny współpracy

Szczególnie w sektorze budowlanym, bankowym, nieruchomościach, ale i przemyśle chemicznym, papierniczym i ochrony środowiska firmy austriackie zajmują w Polsce czołowe miejsca. Istnieje tutaj duży potencjał dalszego wzrostu. Polscy przedsiębiorcy są zainteresowani współpracą z firmami austriackimi w zakresie nowoczesnych, czystych i energooszczędnych technologii stosowanych w energetyce i ciepłownictwie, przemyśle motoryzacyjnym. Austria ma wiele doświadczeń w produkcji energii ze źródeł odnawialnych, zwłaszcza w dziedzinie elektrowni wodnych i biopaliw. Przetarg na dostawę wagonów dla II linii metra w Warszawie wygrała firma Siemens Aktiengesellschaft Österreich z Wiednia w konsorcjum z Newag S.A, firma Kapsch zbudowała system elektronicznego poboru opłat na autostradach. Austria interesuje się rozwojem współpracy z polskim sektorem motoryzacyjnym, w szczególności w aspekcie rozwoju elektromobilności. Taką deklarację przedstawił zarząd klastra elektromobilności AC Styria podczas spotkania w dn. 9 marca 2018r.

10. Dane kontaktowe

Zagraniczne Biuro Handlowe Polskiej Agencji

Inwestycji i Handlu S.A.

Reisnerstr. 61/1/2

1030 Wiedeń

Barbara Kamińska-Szuba - kierownik biura

Strona internetowa: austria.trade.gov.pl

e-mail:

barbara.kaminska@paih.gov.pl

wieden@paih.gov.pl

tel.: +43 650 52 65 683

Wydział Handlowy Ambasady Austrii

w Warszawie

ul. Królewska 16, Saski Crescent Center

00-103 Warszawa

Strona internetowa: www.wko.at/awo/pl

tel.: +48 22 586 44 66,

fax: +48 22 586 44 88

e-mail: warschau@advantageaustria.org

Opracował: Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej

Aktualizacja: luty 2021 r.